

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีระพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๒/๒๕๕๗

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ยุบพรรคไทยประชาชาติ

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า

ข้อ ๑ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง/นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้อนุมัติให้สำนักบริหารการสนับสนุนโดยรัฐ ดำเนินการตรวจสอบสาขาพรรคไทยประชาชาติ เนื่องจากมีการร้องเรียนว่าพรรคได้ใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองผิดวัตถุประสงค์ และได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง

ข้อ ๒ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้ดำเนินการสอบสวนบุคคลและตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเสร็จสิ้นแล้ว และเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา นายทะเบียนพรรคการเมือง ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๕ มีมติให้สำนักบริหารการสนับสนุนโดยรัฐ เร่งรัดดำเนินการตรวจสอบการดำเนินการของพรรคไทยประชาชาติว่าได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ โดยเฉพาะการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองว่าถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่

ข้อ ๓ นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้ร้องทุกข์กล่าวโทษหัวหน้าพรรคไทยประชาชาติ (นายโสรัจจ์ ชาติศรี) เนื่องจากไม่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเงินของพรรคให้เป็นไปตามกฎหมาย

ข้อ ๔ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ได้จัดสรรเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้แก่พรรคไทยประชาชาติ ประจำปี ๒๕๕๓ ดังนี้

๔.๑ จัดสรรเงินสนับสนุนตามแผนงานและโครงการของพรรคได้เบิกเงินจากกองทุนฯ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๑๕๕,๕๐๐ บาท

๔.๒ สนับสนุนเป็นค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคได้เบิกเงินจากกองทุนฯ เป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕๓,๕๑๓.๕๓ บาท

๔.๓ รวมเงินที่พรรคไทยประชาชาติได้เบิกจ่ายจากกองทุนฯ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๕๐๙,๐๑๓.๕๓ บาท

ข้อ ๕ นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้พิจารณาการดำเนินการของพรรคไทยประชาธิปไตย แล้วเห็นว่า กรณีการจัดทำบัญชีของพรรคไทยประชาธิปไตย ได้ดำเนินการไม่ถูกต้องตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนไปแล้วนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เป็นไปตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ และเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ ข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ จึงเรียกคืนเงินสนับสนุนจากพรรคไทยประชาธิปไตยที่ได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๓ ตามจำนวนเงินที่ได้เบิกจ่ายจากกองทุนฯ ประจำปี ๒๕๔๓ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๕๔๕,๔๑๓.๕๓ บาท

ข้อ ๖ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินที่พรรคไทยประชาธิปไตยได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแล้วเห็นว่าใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังนี้

๖.๑ มีการโอนเงินให้สาขาพรรคภายหลังที่มีการร้องเรียน

๖.๒ พรรคโอนเงินให้สาขาพรรคไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนฯ

๖.๓ การโอนเงินบางส่วนได้กระทำเมื่อปิดบัญชีตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปีปฏิทินแล้ว

๖.๔ ไม่มีหลักฐานการโอนเงินที่ได้รับจากกองทุนฯ ให้สาขาพรรค

๖.๕ มีการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่น เป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขา

๖.๖ เช็คนาคารถทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพลโยธิน เช็คนเลขที่ ๐๖๐๖๖๑๓

ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ซึ่งออกโดย บจก.บัวหลวง อิเลคทริก ส่งจ่ายในนามนางฉวีวรรณ แสนขาว พร้อมทั้งโอนนำฝากเช็คเพื่อเข้าบัญชีของนางฉวีวรรณ แสนขาว สาขาทวีวัฒนา เช็คฉบับดังกล่าวลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ ไม่ปรากฏในงบการเงินของพรรค

ข้อ ๗ นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาเห็นว่า การกระทำของพรรคไทยประชาธิปไตย ดังกล่าวข้างต้น เป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรค ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยประชาธิปไตย ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายไสร็จจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรคไทยประชาธิปไตย ผู้ถูกร้อง ยื่นคำชี้แจงว่า

ข้อ ๑ ตามข้อกล่าวหาของนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า พรรคไทยประชาธิปไตยใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ในข้อ ๖.๑ ว่ามีการโอนเงินให้สาขาพรรคภายหลังที่มีการร้องเรียนนั้น ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า

๑.๑ การเบิกจ่ายเงินของสาขาพรรคไทยประชาธิปไตยเบิกจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองนั้นเบิกได้เฉพาะค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ค่าไปรษณีย์ เท่านั้น

ในกรณีของพรรคไทยประชาธิปไตย เมื่อทาง กกต.ได้ตรวจสอบเอกสารของสาขาดังกล่าวแล้วเห็นว่าใบเสร็จรับเงินค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ที่สาขาส่งมาไม่ตรงกับเลขที่บ้านอันเป็นที่ตั้งของสาขา ซึ่ง กกต. จะต้องแจ้งให้ทางพรรคไทยประชาธิปไตยทราบ เพื่อจะได้จัดการแก้ไขให้ถูกต้อง แต่ในกรณีของพรรคไทยประชาธิปไตย กกต. ไม่ได้แจ้งให้ทางพรรคทราบกลับตีตราประทับใบใบเสร็จรับเงินว่า “เบิกแล้ว” เป็นจำนวน ๑๖ ฉบับ และมีที่เบิกไม่ได้เพราะบ้านเลขที่ไม่ตรงกันอีกเป็นจำนวน ๕๓ ฉบับ เป็นเงิน ๒๒,๓๔๐.๓๒ บาท ทำให้สาขาเข้าใจผิดว่าพรรคฯ ได้เบิกเงินค่าสาธารณูปโภคของสาขาไปใช้แล้ว และไม่ยอมส่งเงินให้สาขา สร้างความขัดแย้งระหว่างพรรคฯ กับสาขา

๑.๒ การที่นายทะเบียนกล่าวหาว่า พรรคไทยประชาธิปไตยโอนเงินให้สาขาภายหลังการร้องเรียน นั้น เนื่องจากทางผู้ร้องเข้าใจผิดว่า จำนวนเงินของปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ในใบเสร็จรับเงินที่ตีตราประทับว่า “เบิกแล้ว” นั้น พรรคฯ ได้รับเงินไปแล้ว ความจริง พรรคฯ ไม่ได้รับเงินจำนวนนี้แต่อย่างใด และเมื่อ กกต. ได้อนุมัติเงินค่าสาธารณูปโภค ๒ รายการดังกล่าวแล้วในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงทำให้เห็นว่า มีการโอนเงินให้สาขาพรรคแล้ว และสาขาที่พรรคเบิกเงินไม่ได้จำนวน ๓ สาขา คือ สาขาลำดับที่ ๑๑ (สูงเนิน) สาขาลำดับที่ ๑๕ (พระยืน) สาขาลำดับที่ ๑๗ (ลำปาง) แต่ในเอกสารของ กกต. ระบุว่าได้รับเงินโดยกำกับวันที่ไว้ กรณีดังกล่าวเป็นกระบวนการที่ กกต. ดำเนินการสืบเนื่องติดต่อกันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓

ดังนั้น การโอนเงินให้สาขาพรรค ของผู้ถูกร้อง จึงไม่บกพร่องและผิดวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง แต่อย่างใด

ข้อ ๒ ที่ว่าพรรคไทยประชาธิปไตย โอนเงินให้สาขาพรรคไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติจากกองทุนฯ นั้น

ด้วยเหตุผลตามข้อ ๑ เห็นได้ว่าพรรคไทยประชาธิปไตยได้โอนเงินให้สาขาถูกต้องครบถ้วนทุกประการแล้ว แม้แต่สาขาที่เบิกเงินไม่ได้ พรรคฯ ก็ได้จ่ายเงินให้สาขาไปถูกต้องครบถ้วนทุกประการ

ข้อ ๓ กรณีที่มีการโอนเงินบางส่วนได้กระทำเมื่อปิดบัญชีตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปีปฏิทินแล้ว นั้น ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงในข้อ ๑.๒ ว่า พรรคไทยประชาธิปไตย ได้ให้สาขาแก้ไขใบเสร็จรับเงินค่าสาธารณูปโภค ของสาขาในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้ถูกต้อง แล้วส่งไปให้ กกต. ตรวจสอบความถูกต้อง เมื่อผู้ร้องได้ตรวจสอบและเห็นว่าถูกต้องแล้ว จึงได้อนุมัติจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ทางพรรคฯ จึงได้จ่ายเงินให้แก่สาขาไป อันเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องกันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ สำหรับการจัดทำบัญชีงบดุลของพรรคไทยประชาธิปไตยในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ พรรคไทยประชาธิปไตยก็จัดทำได้เรียบร้อยโดยมีผู้ตรวจสอบบัญชีอนุญาตรับรองความถูกต้อง จึงถือไม่ได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยโอนเงินบางส่วนเมื่อปิดบัญชีแล้ว ตามมาตรา ๓๘

ข้อ ๔ ที่ผู้ร้องกล่าวหาว่า พรรคไทยประชาธิปไตย ไม่มีหลักฐานการโอนเงินที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้สาขาพรรคคนนั้น

ผู้ถูกร้องขอชี้แจงว่า พรรคไทยประชาธิปไตยมีหลักฐานการโอนเงินให้กับสาขาพรรคครบถ้วนทั้งโอนเงินโดยผ่านธนาคารพาณิชย์ และจ่ายเป็นเงินสดโดยมีหลักฐานการจ่ายเงินถูกต้อง

ข้อ ๕ ที่ผู้ร้องกล่าวว่า มีการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่นเป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขานั้น

ผู้ถูกร้องขอชี้แจงว่า ขณะที่ผู้ถูกร้องได้จัดส่งเงินค่าสาธารณูปโภคไปให้ประธานสาขาพิจิตร โดยทางไปรษณีย์ณาคติ เมื่อวันที่ ๒๗ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท แต่ปรากฏว่าประธานสาขาถึงแก่กรรมไม่มีผู้รับจนกระทั่งปัจจุบันเงินจำนวนดังกล่าว ก็ยังไม่ได้จ่ายแต่อย่างใด

ข้อ ๖ ที่ผู้ร้องกล่าวว่า เช็คนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพลโยธิน เช็คนาคารที่ ๐๖๐๖๖๑๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ซึ่งออกโดย บริษัท บัหวลวงอิลเลทริก จำกัด ส่งจ่ายในนาม นางฉวีวรรณ แสนขาว พร้อมทั้งใบนำฝากเช็คเพื่อเข้าบัญชีของนางฉวีวรรณ แสนขาว สาขาทวีวัฒนา เช็คนาคารดังกล่าว วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ ไม่ปรากฏในงบการเงินของพรรคคนนั้น

ผู้ถูกร้องขอชี้แจงว่า เช็คนาคารดังกล่าวไม่เกี่ยวกับเงินค่าสาธารณูปโภคของสาขาแต่อย่างใดเป็นเช็คส่วนตัวที่ใช้ในทางธุรกิจการค้าของผู้จัดการ บริษัท บัหวลวงอิลเลทริก จำกัด กับนางฉวีวรรณ แสนขาว ประธานสาขาทวีวัฒนา ซึ่งไม่เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค ของสาขาทวีวัฒนา แต่อย่างใด ดังนั้นเงินจำนวน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท จึงไม่ปรากฏในงบการเงินของพรรคที่ผู้ตรวจสอบบัญชีได้รับอนุญาตได้ให้การรับรองแล้ว

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ถูกร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญได้พิพากษายกคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองเสียโดยให้พรรคไทยประชาธิปไตยได้ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองต่อไป

พิจารณาแล้วมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย ๒ ประเด็น คือ

๑. พรรคไทยประชาธิปไตยใช้จ่ายเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ของสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) สาขาลำดับที่ ๕ (ทวิวัฒนา) สาขาลำดับที่ ๑๖ (บางลำ) และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมุลนาก) เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ หรือไม่

๒. พรรคไทยประชาธิปไตยได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน ในรอบปี ๒๕๕๓ ถูกต้องตามความเป็นจริง หรือไม่

ประเด็นที่หนึ่ง นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้อง ร้องว่า พรรคไทยประชาธิปไตย ผู้ถูกร้อง มีการกระทำที่เข้าลักษณะเป็นการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง (ค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓) ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ รวม ๖ ประการด้วยกันคือ

- ๑) มีการโอนเงินให้สาขาพรรคภายหลังที่มีการร้องเรียน
- ๒) พรรคโอนเงินให้สาขาพรรคไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนฯ
- ๓) การโอนเงินบางส่วนได้กระทำเมื่อปิดบัญชีตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปีปฏิทินแล้ว
- ๔) ไม่มีหลักฐานการโอนเงินที่ได้รับจากกองทุนฯ ให้สาขาพรรค
- ๕) มีการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่น เป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค
- ๖) เช็คนาการทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพหลโยธิน ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ซึ่งออกโดย บริษัท บัณฑวงอิเลคทริก จำกัด สั่งจ่ายในนามนางฉวีวรรณ แสนขาว พร้อมทั้งใบนำฝากเช็คเพื่อเข้าบัญชีของนางฉวีวรรณ แสนขาว สาขาทวิวัฒนา ไม่ปรากฏในงบการเงินของพรรค

ในข้อกล่าวหาของนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่องผู้ถูกร้องใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุน ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง มาตรา ๖๒ ข้อที่ ๑) ที่ว่ามีการโอนเงินให้สาขาพรรคภายหลังที่มีการร้องเรียน หรือไม่นั้น ปรากฏว่านายทะเบียนพรรคการเมืองมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีที่มีการร้องเรียนดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จึงต้องถือว่าวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นวันที่มีการร้องเรียน

กรณีสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรคได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า พรรคฯ ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคที่ได้รับจากกองทุนฯ ให้แก่สาขาพรรค ลำดับที่ ๕ จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท โดยจ่ายเป็นเช็คให้กับเหรียญสาขาพรรคและมีหลักฐานการรับเงินถูกต้อง

ดังนั้น จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท ให้สาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) แล้วเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ จริง

กรณีสาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) นายไสรจักษ์ ดาศรี หัวหน้าพรรค ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคให้สาขาลำดับที่ ๕ ครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ เป็นเช็คเลขที่ ๐๖๐๖๖๑๗ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕ บาท โดยนายสวัสดิ์ แสนขาว เป็นผู้รับเงินแทนประธานสาขา จึงฟังได้ว่า มีการโอนเงินจำนวน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ให้สาขาพรรคลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) ซึ่งมีนางจวีวรรณ แสนขาว เป็นประธานสาขา เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ จริง แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงาน กกต. ได้โอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับพรรคไทยประชาธิปไตยวงดแรก เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ ภายหลังจากพรรคฯ ได้โอนเงินจำนวนดังกล่าว ให้แก่สาขาพรรคลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) แล้ว จึงฟังเป็นที่ยุติว่า เงินค่าสาธารณูปโภคจำนวน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ที่พรรคฯ โอนให้สาขาลำดับที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ ไม่ใช่เงินค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรคในช่วงปี ๒๕๕๓

กรณีสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า) นายไสรจักษ์ ดาศรี หัวหน้าพรรคให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาลำดับที่ ๑๖ แล้ว รวมเป็นเงิน ๓๓,๐๐๐ บาท โดยเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ มีหลักฐานเป็นต้นขั้วเช็ค เลขที่ ๓๐๖๑๕๖๘ จ่ายนายพนม นพกวด ประธานสาขาหนองจอก จำนวน ๓,๐๐๐ บาท และเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ มีหลักฐานเป็นต้นขั้วเช็ค จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท

กรณีเช็คเลขที่ ๓๐๖๑๕๖๘ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ จ่ายนายพนม นพกวด ประธานสาขาหนองจอก เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท นั้น มีใบนำฝากเงินธนาคารไทยพาณิชย์ ฯ สาขาบางบัว วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เป็นการฝากเงินให้แก่นายพนม ฯ บัญชีของธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาบางคล้า จำนวน ๑,๕๐๐ บาท และมีใบรับฝากเงินของธนาคารไทยพาณิชย์ ฯ สาขาบางบัว วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เป็นการนำเงินฝากเข้าบัญชีนายพนม ฯ จำนวน ๑,๕๐๐ บาท พิจารณาแล้ว เห็นว่า เป็นการจ่ายเงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท ให้แก่นายพนม ฯ แต่ไม่มีหลักฐานอื่นใดที่บ่งบอกว่าได้มีการโอนเงินจำนวนดังกล่าวให้กับนายบุญยืน บูรณะภักดี ประธานสาขาลำดับที่ ๑๖ จึงฟังไม่ได้ว่า พรรคฯ ได้โอนเงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท ดังกล่าว เป็นค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาลำดับที่ ๑๖ กรณีของเงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท ดังกล่าวจึงไม่ใช่เงินค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๓

กรณีต้นขั้วเช็ค เลขที่ L ๓๕๒๗๔๐๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จ่ายเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท แก่นายพนม นพกวด นั้น ไม่ปรากฏว่า นายบุญยืน บูรณะภักดี หรือสาขาลำดับที่ ๑๖ ได้รับเงินจำนวน

ดังกล่าวนี้แต่อย่างใด ประกอบกับนายบุญยืน ฯ ได้ให้ถ้อยคำไว้เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลังจากมีการจ่ายเช็คดังกล่าวให้แก่นายพนม นพกวด แล้ว ว่าได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคจากพรรคฯ ครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๓ ดังนั้นกรณีเช็ค ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ จำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท จึงไม่เกี่ยวข้องกับใดๆ กับสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางกล้า)

จึงฟังได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยไม่ได้จ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ของปี ๒๕๔๓ ให้แก่สาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ (บางกล้า)

กรณีสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรคไทยประชาธิปไตย ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า ได้จัดส่งเงินค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ แล้ว โดยเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ พันโท นคร ปิ่นสุวรรณ เป็นผู้ส่งเงินโดยทางไปรษณีย์ธนาณัติ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท ให้กับนายอรรถ นิมพานิช

ปรากฏว่ามีหลักฐานการขอเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค (ค่าไฟฟ้า และค่าน้ำประปา) ของสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) ที่พรรคไทยประชาธิปไตยส่งไปขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จำนวน ๗ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑,๔๖๑.๑๐ บาท เป็นค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภค ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ๒๕๔๓ จึงเห็นว่า เมื่อมีใบรับไปรษณีย์ธนาณัติ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ เป็นหลักฐานแสดงรายการโอนเงินของพรรค ฯ ให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) จำนวน ๑,๐๐๐ บาท มีชื่อ นายอรรถ นิมพานิช ในฐานะประธานสาขาพรรค เป็นผู้รับเงินจริง จึงฟังได้ว่า มีการโอนเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) จริง

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยได้โอนเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ ให้กับ ๔ สาขาดังกล่าว ดังนี้

(๑) โอนเงินให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๔ ก่อนการร้องเรียน (วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔)

(๒) โอนเงินให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ หลังการร้องเรียน

(๓) กรณีสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางกล้า) เชื่อว่า พรรคไทยประชาธิปไตยไม่ได้จ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ของปี ๒๕๔๓ ให้แก่สาขาพรรค

(๔) โอนเงินให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ หลังการร้องเรียน

ในข้อที่ ๒) ว่า พรรคโอนเงินให้สาขาพรรคครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนฯ หรือไม่

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า

(๑) พรรคไทยประชาธิปไตยขอเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ จากกองทุน ฯ ให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท และได้โอนเงินจำนวนดังกล่าวให้กับสาขา ฯ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๔

(๒) พรรค ฯ ขอเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) จำนวน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท และได้โอนเงินจำนวนดังกล่าวให้กับสาขา ฯ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ และ

(๓) พรรค ฯ ขอเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) จำนวน ๑,๘๖๑.๑๐ บาท และได้โอนเงินจำนวนดังกล่าวให้กับสาขา ฯ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท

ดังนั้น จึงฟังได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยโอนเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) และสาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุน ฯ คงมีเพียงสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) ที่โอนเงินให้ไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุน ฯ ส่วนกรณีสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า) ฟังได้ว่า พรรค ฯ ไม่ได้โอนเงิสดังกล่าวให้กับสาขาพรรค ดังได้วินิจฉัยไว้แล้ว ในปัญหาข้อที่ ๑)

ในข้อที่ ๓) การโอนเงินบางส่วนได้กระทำเมื่อปิดบัญชี ตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปีปฏิทินแล้วหรือไม่

ตามปัญหาข้อที่ ๑) เมื่อฟังได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยโอนเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๔ สาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ จึงฟังได้ว่า พรรค ฯ ได้โอนเงินให้กับสาขาพรรคการเมืองในกรณีของทั้งสามสาขาดังกล่าว เมื่อพ้นกำหนดปิดบัญชี ตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปีปฏิทิน (๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓) แล้ว

เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยโอนเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ ให้สาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) ภายหลังจากที่มีการร้องเรียน นอกจากนั้น การโอนเงินดังกล่าวของพรรค ฯ ให้กับสาขาพรรคได้ดำเนินการเมื่อพ้นกำหนดปิดบัญชี ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ในวันสิ้นปีปฏิทินแล้ว จึงถือได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ มีเหตุให้ยุบพรรคไทยประชาธิปไตย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็นที่ ๒ ที่ว่าพรรคไทยประชาธิปไตยได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงิน
สนับสนุนในรอบปี ๒๕๔๓ ถูกต้องตามความเป็นจริง หรือไม่ อีก

ด้วยเหตุผลดังได้วินิจฉัยมา จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคไทยประชาธิปไตย ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ